

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Historia Provinciæ Paraquariæ Societatis Jesv

Techo, Nicolas

Leodii, MDCLXXIII.

Cap. 21. Ludovicus Valdivia in Europam renavigat.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38528

*Prædones
coërciti.*

*Octingenti
& sexaginta
duo Ethnici
reducti.*

*Mille & tre-
centi bap-
tizati.*

*Item alii
magno nu-
mero.*

*Ducenta fa-
milie redu-
ctæ.*

*Conceptionis
Immaculatæ
templum de-
dicatum.*

**CAPUT
XXI.**
Ludovicus
Valdivia in
Europam
renavigat.

*Ab Rege lau-
datur.*

*Senatoria
dignitatem
venit.*

Ejus patria.

Dotes.

*Linguarum
Indicarum
peritia.*

Mors.

volentibus occurrit Antonius Ruifus, bombardas in se directas ridens, atque asserens se mori posse, sed oves suas lupis rapacibus prodere non posse. Quo dicto prædones perterriti. Inter hæc turbamenta, Josephus Cataldinus, more suo, sylvas immensas prætergressus, è campis octingentos & sexaginta duos Ethnicos ingenti labore reducens, partim ad Sancti Ignatii oppidum, partim Lauretum, post catechesim baptizandos, elusâ prædonum indagine feliciter intulit: præter quos mille trecenta & sexdecim capita, partim adultorum, partim infantium, in iisdem coloniis sacro latice infusa sunt. Ad Paranam, sub curâ sex Sociorum, tria Neophytorum nostrorum oppida magnis accessionibus crescebant. Itapuzæ inductus mos, ut recentè baptizati coronatis flore capitibus ad aram Virginis Sospitricis suæ gratias acturi cum pompâ præcederent. Paranensès Ethnici, adyersi fluminis accollæ, animos Urvaicensium secretis nunciis depravantes, magno obstaculo Religioni Christianæ erant. Rochus tamen Gonfalius inter adversa eò usque rem ipse solus permovit, ut semestri spatio ducentas familias in Catechumenorum Neophytorum album intulerit. Sed ubi Alfonso Aragonam Neapolitanum, virum summis parem, Socium nactus est, unde quaque se effundens, tantam brevè multitudinem coëgit, ut de ampliori templo condendo ipsi cogitandum fuerit. Confectum templum, ipso Conceptionis Immaculatæ revertente die, Paranensium Neophytorum & Sociorum concursu, quanta potuit celebritate dedicatum est: miserat Provincialis è Tucumania Divæ Tutelaris imaginem, Ludovici Bergeri è Belgio ante triennium advecti penicillo elaboratam: cujus fama latè pervagata allexit Urvaicensès Ethnicos, ut celebritatem coram spectare vellent: unde factum, ut multi sua nomina Catechumenorum albo traderent.

PER Chilenum regnum quadruplatores in Ludovicum Valdiviam, eo solo nomine, quò innocentes Indos acriter defenderet, tot famosos libellos spargere, & famam ejus adeò turpiter inquinare pergebant, ut Ordinis nostri Primores virum de Christiana Rep. optimè meritum invidiæ subtrahendum, & in Europam revocandum censuerint. Madritum appulso Rex Catholicus pro re bene gesta gratias egit, legesque ab eo conditas in Indorum emolumentum æternas esse sancivit. Insuper tentari voluit, num quâ viâ posset in Senatorum Regionum numerum homo intelligentissimus adscisci: sed Valdivia, recusato antè Episcopatu, longè efficacius senatoriæ dignitati, à statu suo maxime alienæ, se subtrahens, relicta aulâ Vallisoleti concessit. De quo uno cive Granata urbs, magnorum virorum parens, gloriari posset, si Franciscum Suarium, Gasparem Sanchez, & alios præstantes homines, inter sua decora non computaret. Jure ambigas, quo in genere noster Ludovicus excelluerit: nam Theologiam Limæ summa cum laude docuit. Sociis Chilensibus præpositus, fundatione & regimine Collegiorum, aliarumque sedium, prudentiæ artibus inter paucos eminuit. Eloquentiâ adeò singulari fuisse perhibetur, ut Senatoribus Regiis & Regi Catholico admirationi fuerit, atque Historiam suæ Provinciæ & virorum illustrium elegantissimè conscripserit. Si enodandarum conscientiarum artem spectares, facile inter Asceticos Magistros non ultimum locum illi concederes: quæ omnia ornamenta postposuit uni animatum zelo, quo incensus, tribus Indorum linguis, quas callebat, Lexica, Grammaticam, Catechismos, & methodos peccata confitendi, typis mandavit: & insuper tanta quanta sparsim naravimus pro Chilensium Barbarorum patrocinio per tot annos patravit. Nec nocuit summo viro sycophantarum invidia, quæ, ut sit, non minùs quàm tot animi corporisque decora celebritatem ejus nominis intendit. In Hispania sexennio Vallisoleti Theologica studia moderatus est, & exinde in domo professa conscientiarum regendis scribendisque libris se tradidit, donec sexagesimo tertio post initam Societatem anno, & hujus sæculi quadragesimo-quarto, integrâ famâ fati concederet. In Onietenſi Collegio in ultima senectute votum vovit Domino de repetenda India, si per Superiores & vires liceret.